

PILOT SAMEN OP IN ACUUT ROTTERDAM RIJNMOND

4 juni 2023

Vroegtijdig integraal samenwerken leidt tot:

PASSENDE INTERVENTIES

Meerdere en gelijktijdige perspectieven op de inschatting vanuit zowel zorg als straf leiden tot passende interventies. Er zijn heldere afspraken voor vervolg aan de voorkant en er is eerder duidelijkheid voor de cliënt.

VERBETERDE COMMUNICATIE EN KENNIS

Het samenwerken binnen SOIA verbetert de communicatie. Er zijn kortere communicatielijnen en er ontstaat meer kennis van en begrip voor elkaars taken en verantwoordelijkheden.

COLLEGIALITEIT EN WERKPLEZIER

Het samenwerken binnen SOIA vergroot het werkplezier. Er ontstaat een gevoel van collegialiteit: van 'mijn probleem' naar 'ons probleem' en samen werken aan een oplossing voor de cliënt.

OPBRENGSTEN

Politie, Veilig Thuis en Crisisinterventie Team (JBRR) gaan samen op in acuut voor het behalen van de volgende drie doelen:

- Interventies worden gelijktijdig afgestemd; dat voorkomt onnodige belasting voor cliënten
- Een beter beeld van de acute onveiligheid door gezamenlijke inzet
- Meer snelheid en efficiency in het werk

AANDACHTSPUNTEN

GEEN EENDUIDIGHEID

Er is geen eenduidige werkwijze voor SOIA. Men is geneigd om olifantenpadjes te bewandelen vanwege afgesproken processtappen die soms het proces vertragen (m.n. VT).

ROL ORGANISATIES ONDUIDELIJK

Het onbegrip over de mogelijkheden en beperkingen tussen organisaties wordt gedicht wanneer professionals fysiek bij elkaar zijn. Samen op één werkvloer werkt in de uitwisseling en samenwerking, maar doet een groot beroep op menskracht en is daarom niet altijd te regelen.

ONVOLDENDE BEKENDHEID

Het samenwerken binnen SOIA moet niet op mensen maar op afspraken berusten die in de hele organisatie bekendheid genieten. Bovendien is SOIA niet gemonitord, waardoor er geen cijfermatige onderbouwing is over de meerwaarde van SOIA.

MEERWAARDE VOOR CLIËNT

- Cliënten hoeven niet onnodig vaak hun verhaal te doen. Voor cliënten is gelijk aan de voorkant duidelijk wat er gaat gebeuren en wie wat gaat doen
- Er is sprake van maatwerk voor de cliënt, doordat interventies op elkaar worden afgestemd

MEERWAARDE VOOR PROFESSIONALS

- Er is meer kennis en begrip voor elkaars werk (incl. beperkingen en mogelijkheden)
- Er is meer gevoel van collegialiteit en samendoen
- Er is meer werkplezier doordat je betekenisvol met elkaar samenwerkt
- We vinden elkaar ook buiten SOIA beter omdat we hebben samengewerkt

BELEMMERINGEN

- VT is nog niet ingericht voor (meer) snelle overleggen waar de politie behoefte aan heeft
- Wat de ene organisatie als crisis bestempelt, wil nog niet zeggen dat de ander dan ook zo doet
- Geweld zonder kinderen is niet goed belicht
- Doordat afspraken niet helder zijn is het onduidelijk wie welke rol heeft

Uit de praktijk

Vijf versnellingen behaald

In juni 2022 startte in Rotterdam de politie, Veilig Thuis RR en het Crisisinterventieteam van JBRR een pilot waarin ze met elkaar op zoek gingen naar een efficiëntere manier van samenwerken in acuut onveilige situaties. Met Samen Op in Acuut beproefden ze een half jaar lang of hun werkwijzen beter op elkaar kunnen worden afgestemd om zo snel mogelijk een veilige situatie te creëren. En dat werkt. Marise Belles, medewerker crisisteam van de jeugdbescherming, Mieke Hummelman, senior tactische opsporing van de politie en Aagje Smits, coördinator crisisteam Veilig Thuis, vertellen over de meerwaarde van deze samenwerking aan de hand van (geanonimiseerde) casuïstiek.

Het is een rommelige avond, zoals meestal als Marise op het politiebureau werkt voor Samen Op in Acuut. Haar dienst is net gestart wanneer ze rijdend in de bus een melding overheert die via de portofoon wordt gemeld. Een heftig steekincident in de relationele sfeer. Marise is meteen alert en verzoekt haar politie collega om na te gaan of er minderjarigen betrokken zijn. Dan blijkt al gauw dat Mina (14 jaar) het drama voor haar ogen zag afspelen; Haar vader doodde die avond haar moeder. 'Wat daar gebeurd is, is verschrikkelijk. Ik voel dan meteen de adrenaline en wil zo goed mogelijk nagaan wat we voor de Yusuf en Mina kunnen betekenen. Het is dan heel fijn dat ik meteen samen met de politie op kan lopen en gezamenlijk een inschatting kan maken van wat nodig is.'

Vader wordt ter plaatse aangehouden. Als Yusuf, de meerderjarige broer van Mina arriveert, lijkt het logisch dat hij haar mee naar huis neemt. Door het ontstane gezagsvacuüm moet echter eerst onderzocht worden of het voor Mina bij hem wel veilig is. Omdat Marise reeds betrokken is kan ze dit meteen aan zowel Yusuf en Mina als haar politiecollega's uitleggen. 'Zo konden we voorkomen wat vaker gebeurt in dergelijke gevallen, dat het kind z.s.m. meegaat naar familie en met een hoop bombarie weer naar het bureau gehaald moet worden', aldus Marise.

01

Samen oplopen/eerste inschatting (acuut) is mogelijk geweest vanwege al fysiek samen zijn

02

Vanwege vroege betrokkenheid is familieplaatsing voorafgaand aan veiligheidsonderzoek voorkomen

03

Beschikbare informatie is vanuit de drie organisaties direct opgehaald, gedeeld en benut

04

Vragen over eerwraak t.b.v. veiligheidsinschatting is door VT specialist toegezonden en direct benut

05

Processen van CIT (gezagsvacuüm onderzoek) zijn vervlochten met processen politie (verhoor incident)

Uit de praktijk

Vroegtijdige afstemming werkt

Directe informatiedeling

Terwijl Mina en Yusuf onderweg zijn van het plaats delict naar het bureau, belt Marise met Veilig Thuis en voorziet Aagje haar van voorinformatie rondom het gezin. Op verzoek van Mieke deelt ook haar collega (doelgroepen coördinator) de beschikbare informatie over het gezin. Aagje: 'De samenwerking in deze pilot maakt dat we dicht op het vuur zitten en kortere lijnen hebben. Waar we anders vaak ná elkaar onze inzet plegen, kunnen we dat nu gelijktijdig doen. Dat voorkomt dat beschikbare kennis onbenut blijft op het moment dat er cruciale beslissingen worden genomen over de veiligheid. Voorkennis, in dit geval rondom eergeweld, kon nu door Marise en de recherche meteen worden meegenomen.'

Geen estafette maar samen puzzelen

Hoewel de politie aanvankelijk twijfelt of dat wel mag, doen Marise* en de rechercheur het verhoor in het kader van de pilot samen. Hiervoor heeft Aagje de gedragswetenschapper van VT gebeld met expertise rondom eergeweld. De door haar direct opgestelde, gerichte vragen, worden tijdens het verhoor aan betrokkenen voorgelegd. Hierdoor kan direct en gezamenlijk een gedegen veiligheidsinschatting worden gemaakt over de familieplaatsing en het vervolg van de inzet van de crisisorganisaties. Mieke: Dat dit lukte is heel waardevol! Dit maakte dat Mina en Yusuf maar één keer hun verhaal hoefden te doen en direct uitleg kregen over de betrokken instanties en wat ze daarvan kunnen en mogen verwachten. Dat is niet alleen voor de organisaties veel efficiënter, het maakt het voor betrokkenen ook minder overweldigend dan wanneer verschillende professionals na elkaar iets van hen willen.'

Mina wordt door Marise nog dezelfde nacht met haar broer naar huis gebracht. Marise blijft nog het hele weekend voor hen beschikbaar, houdt telefonisch contact en zet voor Mina acuut traumabehandeling (Enver/Youz) in. Na de rechtszaak over de voogdij, draagt zij Mina over aan de gezinsbeschermer van de William Schikker Stichting, waar haar zusje reeds onder toezicht staat.

SAMEN OP IN ACUUT ROTTERDAM RIJNMOND

"dat we door het verweven van onze werkprocessen in situaties cliënten (zoals die van Mina) sneller en soepeler kunnen helpen maakt mijn werk oprecht leuker"

Sneller passende hulp voor de cliënt, meer werkplezier voor de professional

Grote winst van de samenwerking binnen Samen op in Ac uut zit volgens alle drie de geïnterviewden in het feit dat de professionals uit de keten elkaar op de werkvloer zien. Dat ze met elkaar werken en leren.

Mieke: 'Er is een gevoel van collegialiteit ontstaan. Door de fysieke nabijheid voelt het niet meer als mijn, maar ons probleem en we zoeken samen naar het beste maatwerk. Doordat we met elkaar zaken doorlopen, krijgen we ook meer begrip voor uitdagingen en beperkingen van elkaars werk. Dit maakt ook dat we dingen los kunnen laten omdat we op de expertise van de ander durven vertrouwen'.

'Dat we door het verweven van onze werkprocessen in situaties cliënten (zoals die van Mina) sneller en soepeler kunnen helpen maakt mijn werk oprecht leuker', aldus Marise.

Conclusies praktijkvoorbeeld:

- vroegtijdige samenwerking levert eerder veiligheid op voor betrokkenen, leidt tot sneller passende hulp en voorkomt onnodige belasting van betrokkenen (beleving, efficiënt en effectief)
- vroegtijdige samenwerking bevordert de kwaliteit van het werk, doordat expertise vroegtijdig kan worden toegevoegd om de juiste vragen te kunnen stellen
- vroegtijdige samenwerking zorgt voor wederzijds begrip van mogelijkheden/beperkingen van de organisaties, betere communicatie en meer werkplezier

De namen van de betrokkenen zijn niet hun echte namen.

*Omdat het Crisisinterventieteam van JBRR altijd in tweetallen werkt, wordt waar Marise staat genoemd, ook haar collega bedoeld.

Advies verder vervolg

SAMEN OP IN ACUUT

Hoe gaan we verder en wat is daarvoor nodig?

1

Momentum

Er zit energie in deze samenwerking. Professionals halen er voldoening uit en willen er graag meer van doen, anderen laten weten ermee te willen starten. Dit is het momentum voor innovatie. Creëer een modus om dit te benutten in de praktijk (pilot voortzetten) en maak afspraken over hoe het realistisch te houden (inzet vs opbrengst).

3

Communicatie

Alle drie de organisaties dragen zorg voor eenduidige communicatie over de samenwerking intern. Iedere organisatie heeft de verantwoordelijkheid om intern goed te communiceren over de pilot zodat de samenwerking niet belemmerd kan worden door werkers die van niets weten en vervallen in oude patronen.

2

Eenduidige werkwijze

Een eenduidige werkwijze is nodig die, door bijvoorbeeld een visueel, kan worden toegelicht aan alle professionals. Het kost tijd om alle professionals uit te leggen wat SOIA inhoudt, wat het oplevert en wat het concreet betekent in de praktijk. Maak tijd voor persoonlijke ontmoeting en om casuïstiek samen te bespreken, zodat de werkwijze en ieders rol daarin gaandeweg kan worden aangepast en verbeterd.

4

Duurzame opgave

Er wordt toegewerkt naar een samenwerking die bij acute zaken als reguliere werkwijze wordt benut en die niet afhankelijk is van individuele medewerkers. De samenwerking is dusdanig beproefd en ingebed dat de partijen elkaar weten te vinden waar de inschatting is dat deze van meerwaarde is. Voor alle partijen is het duidelijk op welke wijze SOIA structureel wordt toegepast.